

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek
in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti preju-
male ali v Gorici na doma pošiljana:

vse leto 15 K
1/2 " 10 "
1/3 " 5 "

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob nočem
„Kažipot po Goriškem in Grašičanskem“ in dvakrat
„letu, Vozni red železnice, parnikov in poštne zvez“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici
št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček.
Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po Političarstah de-
jansko 1-krat, 6 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka
vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. —
Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za
obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavric.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošljejo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 vin. ali gl. 1.60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Afric, Gledališka ul.; V. Baumgartner, Koren 2; Mat. Belinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponte Nuovo 9; Hen. Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hova ski, na Goriškem; Peter Krebelj, Kapucinska ul. 1; Tereza Leban, tek. Jos. Vardi 11; Ana Pleško, Pokopal. ulica; Iv. Presel, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Mirenska cesta; Iv. Sarčič, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Solška ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Naša stranka.

II.

Buržoazijska, meščanska, gosposka, frakarska je narodno-napredna stranka. Tako kričijo naši prijatelji. — Naša stranka obsega vse sloje: umevno torej, da so v njej tudi gospodje. V stranki so akademični izobraženci, trgovci, obrtniki, delavci, jedro stranke pa tvori kmet. Že iz programa je razvidno, da je res tako; v njem je najboljše sedma točka, ki se tiče kmeta: „Stranka se hoče zavzeti za vseni silami za gospodarski napredek našega posestnika in povzdigo kmetijstva sploh; zato nujno zahteva, da se zboljša in razširi kmetijski poduk, da se pospešuje posebno živinoreja in mlekarstvo, vinarstvo in sadjarstvo; hoče delovati na intenzivnejše gospodarstvo, odpreti domačim pridelkom stalen in ugodnejši trg; podpira produkejsko zadrugništvo. K tej točki je izdelan še poseben kmetijski program.

Če je tu stranka, ki obsega vse sloje ter tvori njeno jedro kmet, se vendar ne more reči o taki stranki, da je buržoazijska, meščanska, gosposka itd. Prav pristaši stranke in njen program kažejo, da je stranka ljudska, ker obsega vse sloje našega ljudstva. S tem dejstvom je najbolje ovržena neumna trditev klerikalcev, socialnih demokratov in agrarnih ostankov, izmišljena v strankarske namene.

Narodno-napredna stranka je demokratična skozi in skozi. Ljudska je po svojih pristaših, po svojem vodstvu, po svoji organizaciji.

Ponavljamo, da naša stranka ni stranka enega stanu, ampak je stranka vsega ljudstva, vseh onih, ki imajo pred očmi iste težnje, iste cilje: boj za narodno samostalnost, boj za duševno osamosvojitve, boj za gospodarski napredek.

Ponavljamo, da narodno-napredna stranka ni stanovska stranka, ni stranka, ki bi hotela povzdigniti kak stan na škodo drugih, ampak povzdigniti hoče blagostanje vseh stanov vsporedno, kajti vsi so jednako

potrebni za prospeh in blagor naroda.

Skraino neumno je očitati, da je stranka buržoazijska, meščanska, gosposka. Kje pa imamo mi na Goriškem meščanstvo? Meščanstvo je pač v mestih. Teli pa vendar nimamo na Goriškem. Slovenskega meščanstva v Gorici v takem pomenu, kakoršnega povdajajo naši nasprotniki, sploh ni. Naši tržani tudi niso »meščani« v takem smislu — torej kako bo kaka stranka na Goriškem meščanska? Venomer se tolčejo po zobeh lažniki in venomer kažejo, kako le z zlobnim namenom pridevajo naši stranki pridevke, kateri jej ne pritečejo.

Naša stranka je ljudska, demokratična, ne pa meščanska, gosposka. Čisto naravno pa je, da je tudi gospoda v stranki. Saj vendar potrebujemo akademično izobraženih ljudi na trdem političnem in gospodarskem polju! Ti akademični izobraženci potekajo večinoma iz kmetijskih hiš, torej čutijo s kmetom in tičejo po svojem znanju in vzgoji le v tako stranko, kakoršna je naša. Vsaka stranka si išče takih izobražencev in vsaka stranka jih postavlja na važnejša mesta. To je umevno samo po sebi. Naš kmet sliši rad besede visokosolca iz rojstne vasi; naravno se mu zdi tudi, da izobraženi mladi rojak stopa med ljudi ter kaj pove, česar se je naučil. Torej je le prav, da vstopajo akademični izobraženci v ljudsko stranko, kjer edino lahko mnogo koristijo ljudstvu. Radi tega pa vendar stranka še ni gosposka, meščanska, frakarska. — Dr. Tuma ima tudi frak. Ali je zategadel socialno-demokratična stranka frakarska? Ali je zategadel meščanska socialnodemokratična stranka, če je v njej nekaj meščanskih doktorjev? In koga pa išče dr. Tuma? Koga pa hoče ukleniti v socialnodemokratično stranko? Ali ni bil lani uprizoril pravi loy na akademike? Zakaj pa? Zato, da bi delali v socialnodemokratični stranki, da bi bili nje pristaši in voditelji. Po pameti naših rdečih prijateljev je torej socialnodemokratična stranka buržoazijska, gosposka, frakarska! — Dejstvo pa je in ostane, da je socialnodemokratična stranka demokratična po svojem programu, po svojem vodstvu pa povsem absolutistična. To vidimo v Gorici, v Trstu, na Dunaju.

Ilja je hotel nekaj odgovoriti, toda glas mu je odpovedal, in v nepopisno Dimitrijevo presenečenje se je spustil v jok. Hotel se je premagati, in njegovo ihtenje je bilo radi tega tem strastnejše, tem bolj divje, tem strašnejše. Končno je svoje solze lirahro premagal.

»Kaj ti je?« je vprašal Dimitrij boječe.

Ilja se je razburil. »No, zakaj se še naprej zatajevati. Ljubim to deklico bolj od svoje lastne duše!«

Dimitrij se je prijel za glavo, potem pa je gledal tako tesno prijatelju v obraz, da je ta čutil njegov gorki dih.

»Ne misli, da blaznim,« je zopet začel Ilja, »ali boljše rečeno, vedi, da blaznim, da več nisem gospodar svojih čutov. Varan od deklice, ki je bila moja prva ljubezen, sem se odrekel ljubezni za vedno in mislil, da sem odmrli strasti. Nisem je več ljubil, in moja duša je žalovala za njo kakor za umrlo. Tu se mi je prikazala Darija. To me je zadelo kakor udar groma. Moja duša, domišljija, čuti, vse je bilo napolneno z njeno prikaznijo, čutilo njen čar, silen in neodoljiv kakor smrt. Z vso svojo silo sem se bojeval proti tej prikazni, ki se mi

V socialni demokraciji med Slovenci na Goriškem gospodujejo doktorji, na čelu jim absolutist dr. Tuma, v klerikalni stranki gospodujejo duhovniki s škofom na čelu, v razpadajoči agrarni pa so gospodovali dr. Franko in učitelji; vstulil se je bil v »vodstvo« tudi dr. Medvešek. Mrmoljo so imeli za »političnega fakina«.

V nasprotju z vsemi temi stanovskimi strankami, katerim je masa le za to tu, da se jo vlada, stoji naša stranka, ki ne pozna absolutizma, ne pozna prevlade jednega stanu nad drugim, marveč posluša ljudski glas ter ga vpoštevja. Prav ko se primerja stranke in njih vodstvo se vidi, kako je res demokratična in ljudska le naša stranka, katere geslo je: delati za ljudstvo in z ljudstvom.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je nabral g. Bregant valovski družbi K 6'60.

Družba sv. Cirila in Metoda razpošilja te dni slovenskim občinam in denarnim zavodom prošnje za podporo, ki se glasi: Slavni odbor! Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani si je postavila nalogo, povsod, kjerkoli je slovenska mladina v nevarnosti, da jo naši narodni nasprotniki v nemških in italijanskih šolah potujčijo, zlasti ob naših mejah, ustanavljati šole in otroške vrte, kjer se ves naraščaj potem vzgaja in poučuje v slovenskem duhu. Vsak blagomislec Slovenec, komur je kolikaj mar, da se ohrani naš narod tamkaj, koder je naseljen od pamtikeva, bode na vso moč pospeševal vzvišene namene družbe sv. Cirila in Metoda in jo tudi dejansko podpiral. Družba ima res vedno več dohodkov, a stroški so tudi vedno vedno večji ter naraščajo od meseca do meseca. Letos, to je za čas od 1. januarja do 31. oktobra 1909. l. je družba sv. Cirila in Metoda že za 15.549 K 24 vin. več izdala, kakor prejela, ter je bila primorana pokriti ta primanjkljaj iz blagajniškega prebitka iz leta 1908. To da veliko misliti! Da bode družba mogla nadalje plodonosno delovati, se bodo morali dohodki znatno povečati. Zato se obrača podpisano vodstvo do slavnega odbora z iskreno prošnjo za denarno podporo, želeč, da bi se

veledušno spomnil naše uboge slovenske dece, ki ji preti nevarnost potujčenja. Pri sestavi proračuna, ozir. določevaje razdelitev podpor, blagovolite določiti kak dar v prid prepotrebni družbi sv. Cirila in Metoda, ter izvolite tudi označevati svoje uradne spise, pisma, račune itd. z narodnim kolkom. Naši nasprotniki, nemški »Schulverein«, »Siidmark«, »Lega nationale« in druga bojna društva pritiskajo na nas z ogromno silo. Nemci nabirajo za zloglasni Roseggerjev sklad ter so nabrali že nad 1.000.000 kron. S tem skladom in s svojimi rednimi dohodki, ki znašajo vsako leto od 1—2 milijona, nas hočejo po malem uničiti. Neobhodno je potrebno, da vsak Slovenec ter vsako društvo, oziroma občina, posojilnica itd. — brez ozirov na politično mišljenje — po svojih močeh podpira družbo sv. Cirila in Metoda, da bode mogla uspešno vršiti svojo sveto dolžnost. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Ciril-Metodov obrambni sklad. Zanimanje in narodna navdušenost in požrtvovalnost za Ciril-Metodov obrambni sklad se je med nami skoraj popolnoma poglobila, tako, da so zelo redki narodnjaki, ki se še oglašajo za tarodoljubne namene.

Koliko jih je še med nami takih, ki še niso prispevali k omenjenemu skladu, pa bi prav lahko odrinili tistih 200 K.

Rodoljubi, zganite se, da dosežemo ono število pristopnikov, ki je hočemo doseči, t. j. tisoč. Zakaj bi čakali druga drugega! Dober vzgled naj da vsakdo in število pristopnikov se bo množilo hitreje nego sedaj. Nemci kriče, da je njih zemlja in domovina v nevarnosti. Koliko bolj so resnične naše besede glede naše slovenske domovine, ko nam dan zadnevom Nemec in Italijan hujše zasajata svoje strupene kremplje v naše meso: Ako bomo samo moledovali, koliko krivic se nam godi in kako gine slovenska posest v tujčevo last, pri tem bomo pa roke križem držali, ne bomó doseglji nič! Zato nanege za Ciril-Metodov obrambni sklad!

Darija.

Češki napisal Julius Zeyer.

(Dalje).

»Prišel sem pravkar v Petrograd. Hotel sem iznenaditi svojo sestro, pa je nisem našel doma. Rekli so mi, da se je peljala na otoke gledat umetni ogenj. Z Bogom, grem jo iskat.«

»Rad bi spregovoril s teboj nekaj besed,« je rekel Dimitrij s temnim pogledom. »Dašenjka, ostani tu blizu, vrnem se hitro.«

Prijatelja sta odšla; ko sta bila že toliko oddaljena, da ju Darija ni mogla niti videti, niti slišati, je začel Dimitrij:

»Ti veš, Ilja, da sem tvoj odkritosrčen tovariš. Poznam tvoja stroga načela in jih spoštujem, toda čudim se, da sega tvoja strogost tako daleč, da prestopa dovoljene meje. Kako moreš žaliti žensko z ostentativno neuljudnostjo? Je to samo maitressa, nad tem se morda zgražáš, toda veruj, da se na dvoru klanjš pred damami, ki Dašenjke niso vredne. Takega vedenja ne prenesem!«

je vsiljevala podnevi in ponoči, samemu sebi nisem hotel verjeti, kazal sem svoje preziranje in mislil, da nalažem samega sebe. A nalagam samo njo. Ta nesrečna, nemožna strast me je vrgla na rob smrti, ko sem bežal odtod na deželo. In kaj mi hoče biti ta deklica, ki se proda po dvomljivi preteklosti glupemu Ivanu, ki se, ko se je nasitil on, vrže v naróčje tebi in si morda poišče jutri že drugega ljubčka! Drug drugemu jo podaja kakor mrtvo stvar, in ona pada nižje in nižje... Vse to sem si rekal toliko časa, da sem si verjel... Tu jo vidim pred trenotkom ležati v travi, krasno kakor svetnico, slišim njen glas in njeno čudno sanjarjenje! Olej, in zopet padam v njero moč, vnovič obvlada mojo dušo kakor Bog! Več se ji ne morem brániti! Dimitrij, če Darijo ljubiš, se me varuj! Zatevam jo s polno silo svoje duše, z vročim tokom svoje krvi in z vsakim udarcem svojega v hrepenenju umirajočega srca!

Iztrgal se je iz rok svojega prijatelja in izginil med drevesi. Dimitrij je bil kakor omamljen. Naenkrat se je v njegovi notranjosti posvetilo. Ni bilo dvoma, da ljubi ona Iljo kakor Ilja njo. In drug pred

drugim sta se zatajevala, in srce obeh je mrlo v hrepenenju, vedno rastočem in nikdar zadovoljenem! Kaj ima priti iz tega? Ali ma povedati Dariji, kaj je pravkar slišal? Ne, to je bilo nemogoče. To bi pomenilo toliko, kakor izročiti jo drugemu brez boja. Bilo bi to morda velikodušno, toda za tako žrtev ni imel moči. Ne, hotel si je pridobiti njeno ljubezen; ali ni imel pravice do nje? Hitel je na prostor, kjer jo je pustil, kakor v strahu, da je več ne najde tam, in ko je prišel tja, je res ni bilo tam. Kriknil je, da je prepodil ptiče z drevesa, in hitel v gozd. In glej, tam je sedela na klopici, mirno in nepremično, in visoka, temna postava nepoznanega moža je stala pred njo in se živo razgovarjala z njo. V trenutku, ko se je prikazal Dimitrij, je odhitel nepoznanec v senco gozda in izginil popolnoma, predno je prišel Dimitrij na mesto, kjer je sedela deklica.

»Dašenjka, ti si z nekom govorila?«

»Da.«

»S kom?«

Trenotek je molčala.

(Dalje, prihodnjič.)

DOPISI.

Iz komenskega okraja.

Pliskovica, dne 7. 11. 09. Podpisane-
mu ne bi bilo vredno odgovarjati taki re-
vi, kakor je dopisnik »Pr. lista« št. 43.

Vendar za sedaj le par besedi. Dobro
da so na Verdeli pri Trstu otvorili novo
noršnico in tudi pri St. Petru pri Gorici,
da bo de vedela občina lahko kam peljati
imenovanega dopisnika, saj naj ga pošlje
kmalu, slana je tu pred durmi, sad dozo-
reva, ako še ni, bode kmalu, je skoraj na
koncu svoje pameti.

Imenuje me nadgenerala in preroka
nazadnje pa barometra. Vsi ti priimki so
jako lepi in priznanja vredni, ker kdor ne-
dela, jih ne zasluži.

Podpisani si pa priimkov ne polastu-
jem, ker nimam še takih šarš, do katerih
sili dopisnik, ker se mu že precej meša v
njegovih možganih.

Sicer, ako hoče, mu povem še nekaj
»prijetnega« in kar ne bo njemu ljubo iz
njegovih dni, pa naj bo lahko prihodnjič!

Karl Bandelj, trgovec.

Iz goriške okolice.

Telovadno društvo v Mirnu vabi na
plesni venček, katerega priredi v soboto,
dne 13. novembra ob 8. uri zvečer do pe-
telinovega klica v okrašeni dvorani gosp.
J. Budihna. Svira orkester. Vstopnina: za
gospode 2 kroni, dame proste. Ker je pre-
ostanek namihjen za nakup orodja »Telo-
vadnega društva« v Mirnu, se preplačila
hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi
uljudno vabi odbor.

Lokve, 9. 11. 1909. — Naš g. župnik
bi hotel veljati za učen-ga, ali kmetiška
glava, ki ni nikoli videla latinske od zno-
traj, ne more tega verjeti. Saj še sloven-
ske slovnice ne pozna in ne ve, da je dre-
vo srednjega spola; in tudi ne da se reče
namesto liberalca svobodomislec. V svo-
jem dopisu pravi, da svobodomislec trga-
jo ljudem vero iz srca. Narobe! Rohnel
je že mnogokrat v cerkvi, ki je nam sve-
ta, proti liberalnim listom in liberalcem,
ker da so pohujšljivi; toda nikoli ni po-
vedal, kaj so zagrešili proti Kristusovi
veri in mi si mislimo, da mora imeti naš
župnik le slabo vest, ker noče na dan z
resnico. V naši cerkvi je agitiral za kle-
rikalne kandidate tako, da res ne vemo
ali je cerkev za molitev ali je »birchaus«,
in si moramo misliti da potem ni treba
hoditi v cerkev, ampak le v »birchaus«,
ker se lahko tudi tam par očenašev zmoli
in se posvetuje glede kandidatov.

Ako se v ta namen oskrunjuje cerkev,
kedo je potem tisti, ki trga ljudem vero iz
srca? Ob volitvah je hodil naš župnik od
hiše do hiše kot teletar, ki poprašuje po
teletih, in rekel, da mora vsak voliti kleri-
kalne kandidate.

Sila je kaznjiva. Radi bi znali, kaj
imajo duhovniki s politiko opraviti? Ali
se morda razpravlja v deželnem zboru o
veri? Ne, ampak o gospodarstvu dežele.
Naš župnik bi moral kot duhoven znati,
da je Kristus, govorec o Petrovi skali, ki
je ne bodo peklenska vrata premagala,
menil s tem svoj nauk, ki me je podlaga
ljubezen, in ki edina ostane večna!

Boga predstavljajo nam nunci kakor
zemeljskega vladarja, sedečega na pre-
stolu; in ne kot duh, ki je v veselju!

O socialnih demokratih in liberalcih
piše, da butajo proti skali sv. Petra in pa-
dajo v grob, toda ravno oni izvršujejo
Kristusov nauk o ljubezni, ki se glasi:
Enakost, bratstvo in svoboda!

To je Kristus učil, a, žal, da večina
naših duhovnov noče o tem slišati.

Oni so, ki zabranjujejo kmetom čitati
napredne liste. More li človek vedeti, ali
je goveje meso boljše od svinjskega, ako
ga ni nikoli okusil?

Samo tisti, ki bere tudi napredne li-
ste, zamore priti do prepričanja, da ga
imate le v temi in potem postane svobo-
den od vas in dober kristjan; ker zna lo-
čiti eno od drugega, temo od dneva.

Bog je dal ljudem zemljo v bivališče,
ki gotovo ne bi bila »solzna dolina«, ko bi
vi učili Kristusov nauk o ljubezni! Ali na
mesto tega sejete sovraštvo med brati in
ste proti vsakemu napredku!

Potem se vé ostane zemlja še nadalje
»solzna dolina«, kjer se mora neveden
kmet jokati!

Eden za mnoge.

Iz tolminskega okraja.

Iz Sv. Lucije. — Za narodne namene
darovali: Narodna Čitalnica pri Sv. Lu-
ciji 10 K, Josip Rakovšek 2 K, Anton Mi-
kuž 2 K, Klančnik Miha 2 K, Fischer Fran-
2 K, Božidar Božič 2 K, Cenov Božič 2 K,
Šuligoj Ignac 1 K, Kenda Josip 1 K, Pregelj
Peter 3 K, Fon Franc 1 K, Gerželj
Ljudmila 2 K, Vulič 20 h, Kastner 40 h, Ko-
vačič Lucijan 3 K, Klavžar Ernest 1 K,
Klavžar Milton 1 K, Barbič Robert 1 K,
Urbančič Rudolf 40 h, Kovačič Feodor 1 K,
Fratnik Ignac 2 K, Neimenovan 3 K.
Skupno 43 K, od katerih dobi Dijaška ku-
linja v Gorici 30 K in Družba sv. Cirila in
Metoda v Ljubljani 13 K.

Iz ajdovskega okraja.

Podčavenj. — Mama in tata pri Reb-
ku sta dala svoje prostore popolnoma v
last kamenjskemu Koscu. Odkar on ne ho-
di več na Čaven, je ves živ in mrtev pri
Rebku. Tu ima zdaj on veselice, zabave
in godbo vse v prek.

Prešlo nedeljo je imelo kršč. soc. izo-
braževalno društvo svojo slavnost, osem
dni potem t. j. to nedeljo pa so imele tam
zopet Maričke (t. j. Marijine hčere) veliko
reč z godbo. Pri slavnosti je bilo do pet-
deset krščenih duš! Kamenjcem in bližnji
okolici je to prav. Ne želijo si nič drugega.
Pri »veselici« se je poleg nezrele otročadi
in kislih tercialk videlo tudi par mož in
morda kako učiteljico, ki bi pač bili lahko
pametni in bi se morali sramovati že radi
svoje primerne doletnosti — starosti.

Sicer bodo mislili mama in tata od
Rebka pa Kosec, da je res že ves svet pri-
frknjen in zmočen...

V Šmarjah bode 14. novembra 1909.
(t. j. v fiedeljo) ob 3 uri popoldne prvi ob-
čni zbor Ciril-Metodove podružnice. Na
dnevnom redu je volitev: prvomestnika,
blagajnika, zapisnikarja ter odbornikov.

Pred zborovanjem in po zborovanju
se bode vpisovalo nove ude.

Tem potom se obračam do vas cenj-
gospe, dekleta, možje mladeniči, da pri-
stopite v obilnem številu k prekornim
družbi. Mlado in staro, brez razlike, vsi
kot eden stopimo na branik za sveto do-
movino, za rodno grudo. Sklenimo svoje
vrste in skupno stopimo na branik ter bo-
jujmo se proti zakletim sovragom, ki ho-
čejo nas streti, mladino potujčiti ter nam
vkrasti našo sveto slovensko zemljo.
Brežobzirni Nemec, kateremu gre država
ob vsaki priliki na roko, je napel vse sile,
sklada tisočake in tisočake z namenom,
da ugrabi nam našo bodočnost, našo milo,
nadepolno mladino.

Edina družba, ki se bojuje proti takim
nesramnim nemškim nameram, je naša
družba sv. Cirila in Metoda, katere po-
družnico smo sedaj ustanovili v Šmarjah.

Kličem vas torej v boj za svete pra-
vice! Napadnik mora pasti, naš sveti dom
pa vzrasti, pravi neumrljivi, gorski slav-
ček, Sim. Gregorčič.

Gospe, dekleta, možje in mladeniči v
nedeljo vsi k zborovanju, nihče naj ne os-
tane doma, ker tega greha vam ne bi mo-
gel odpustiti nobeden zaveden Slovenec!

Domače vesti.

Cenjene naročnike, kateri so prejeli
položnice, vnovič prosimo, naj blagovole-
niakazati: zaostalo naročilo čim prej.

Imenik porotnikov, izžrebanih popo-
dom II. zasedanja porotniških obravnav: e-
k. okrožne sodnije v Gorici za leto 1909.
Imena 36 rednih porotnikov: Vrtovec An-
drej, Tolmin, Caissutti Dominik, Krmin,
Čekot Janez p. Ivana, Krmin, Presl Franc,
Tolmin, Sgubin Karol, Krmin, Maraž Da-
nijel, Vrtojba d., Pavletič Josip, Miren,
Tess Cezar, Krmin, Štekar Štefan, Ajdov-
ščina, Brumat Josip, Gorica, Mauer Hen-
rik, Gorica, Skubin Dominik, Breg, Kož-
bana, Kerševani Karol, Dornberg, Forces-
sini Avgust, Tržič, Štrukelj Martin, Šem-
pas, Bolaffio Jakob, Ajdovščina, Lonzar
Karol, Tržič, Peric Janez, Doberdob, Mu-
raviz Franc, Gorica, Čermelj Anton, Vr-
tovin, Gri Franc, Sv. Lovrenc pri Mošji,
Chiades Dominik, Gorica, Premierstein pl.
Josip, Tolmin, Fuchs Ivan, Gorica, Toma-
žič Andrej, Ročinj, Marchesini Nikolaj,
Gradež, Cossar Anton, Oglej, Lodatti
Franc, Gorica, Kocjančič Franc, Sv. Loy-
renc Biljana, Legiša Josip, Devin, Rosset

Peter, Gradišče, Koron Ivan, Batuje, Mo-
dena gf. Avgust, Scodovacca, Tamburlini
Josip, Ronchi, Fornasari Josip, Ločnik, Li-
čen Maks, Rihemberk. Imena 9. namestnih
porotnikov: Bonne Karol, Debiasio Gvido,
Illicher Karol, Barzellini Franc, Scalettari
Alojzij, Pinausig Franc, Miani Ivan, Sim-
čič Ivan, Paternolli Josip, vsi iz Gorice.

Umrl je, kakor se poroča iz Lvova;
nenadoma Josip Markov, urednik znane-
ga lista »Haličanin«. Pokojni Markov je
bil tudi predsednik društva majoruskih
častnikarjev.

Vseslovenska napredna stranka peče
»Gorič«. Gregorčič se boji napredne
stranke na Goriškem že tako, da se nje-
gova »Gorica« vedno zaletava v njo; se-
daj pride pa še vseslovenska napredna
stranka, ki more biti le nova opora napred-
njakom na Goriškem. Umevno torej, da se
»Gorica« že naprej zaletava v vsesloven-
sko napredno stranko ter jo obdelava na
dolgo in široko. Znamenje, da leze nov
sirač po Gregorčičevih kosteh, znamenje
pa tudi, kako je potrebna vsesloven-
ska napredna stranka! Naprej!

Klerikalni deželni poslanci se zahva-
ljujejo v »Gorici« svojim volilcem, ker so
bili tako pametni, da so jih poslali v de-
želni zbor. Obetajo, da bodo zastopali in
brani pravice in koristi svojih volilcev
na vsako stran. — Da se bo to res godilo,
jamčita najbolj imeni Berbuč in Gregor-
čič, še v je jamčenje za to pa je z v e z a
Gregorčiča s Pajerjem! Dosti!

Finančnemu ravnateljstvu v Trstu. —
Čujemo, da se ima definitivno zasesti me-
sto evidenčnega geometra za čis-
to slovenske sodna okraja ajdov-
ski in kanalski s sedežem v Gorici.
Ljudstvo je silno nejevoljno na sedanj-
s l a b provizorij in zahteva moža, ki bo
mogel dobro uradovati s slovenskim ljud-
stvom. Na to mesto torej tiče Slovenec!
Naj ga finančno ravnateljstvo poišče!

Informirali smo se, da je v tem pod-
ročju 35 laških in le 5 slovenskih geomet-
rov! — Vkljub temu uživajo d e v e t ští-
pendijev po 1000 K le Lahi! Grozno!

Zveze s Pajerjem se je zopet začel
otresati Gregorčič. »Gorica« je pred vo-
litvami v vsaki številki zatirjala, da ta-
ke zveze ni ter kričala in zmerjala nas,
ki smo jej vselej sproti dokazovali zvezo.
Po volitvah ni več zinila o zvezi. Molčala
je češ: zveza je res, ali sedaj se ne splaš-
va več trditi, da je ni, saj backi so verjeli, da
je ni in poslali Gregorčiča in njegove kan-
didate zopet v deželni zbor. — Ali umrl
je Jerič. Novo volitve bodo — in zopet
se je prikazala v »Gorici« trditelj, da zve-
ze Gregorčiča s Pajerjem ni! Gregorčič
se torej zopet boji, da bi utegnila škodo-
vati zveza, zato jo njegova »Gorica« zo-
pet zanika. — Pravi, da se ni povedalo
še nobenega konkretnega dokaza o taki
zvezi. Ali res ne? Kaj pa hočete še bolj-
šega dokaza, kakor so bile n. pr. volitve
v veleposestvu. Pajer je delal na vse kri-
plje, da je dobil pooblastila laških vele-
posestnikov, ki so volili vsi Gregorčičeve
kandidate. Pajer s Pettarihom se je trudil
za Gregorčiča v veleposestniški kuriji ter
sta mu pridobila toliko laških in aristokrat-
skih glasov, da je bilo t e h za Gregorčič-
čevo listo več nego slovenskih. Ni je bilo
kmalu prilike, ob kateri bi se bila zveza
pokazala tako odkrito kakor pri omenjenih
volitvah. »Gorica« pa še zahteva kon-
kretnih dokazov. — Ubogi bravci, kako
jih ima za norca!

K smrti poslanca Jeriča. Iz Kobdilja:
»Dopis o pokojnem Jeriču popravljam ta-
ko-le: Pokojni Jerič ni spravljal sam ajdov-
dice, marveč delavci, a on je šel le po-
gledat na pod v skednju ter stal na des-
kah vmes dveh kupov ajdovice; kar se
mu je deska znaknila in vzdignila in on je
nesrečno padel.«

Opatjeselo je končno dobilo svojo
pošto, ki bo imela vsak dan vožno zve-
zo od železniške postaje v Rubijah do Ko-
stanjevice.

V razglasu čitamo imenovanje: —
Oppachiasella — Opatje Selo.

Torej čisto slovenski kraj naj trpi —
in to celo na p r v e m mestu — laško spa-
kedranko! To se ne sme dopustiti. Svoje-
časno smo odpravili celo Chiapovano, ki
se je rabilo že več let! Proč z Oppachia-
sella!

Dostavljamo, da se je trudil za nov
poštni urad v Opatjem selu naš drž. posla-
nec Al. Štrekelj, ki ga je tudi dosegel.

Brezobrestna posojila za obnovljenje
vinogradov. C. kr. poljedelsko minister-
stvo je obljubilo z odlokom z dne 22. ju-
lija t. l. šte. 13.236 znesek po 60.000 K
iz državnih sredstev za podelitev brezob-
restnih posojil v svrhu obnovenja po tr-
tni uši uničenih vinogradov na Goriškem
in sicer pod pogojem, da tudi dežela iz
svojih sredstev prispeva k temu primerno
svoto. Ker pa je prispevek iz deželnih
sredstev odvisen od sklepa deželnega zbo-
ra, ki pa v zadnjem času ni deloval, se
omenjena posojila prosilcem iz leta 1908
in 1909 niso mogla do sedaj razdeliti.

Za to dobroto se imajo zahvaliti naši
vinogradniki Gregorčiču in Berbuču, ki
sta uganjala obstrukcijo ter v družbi laš-
kih liberalcev pomagala razbiti deželni
zbor, namesto da bi se bila odločila za
redno delovanje deželnega zbora, katero
je bilo tako potrebno. — Sedaj se napra-
vljajo klerikalci za deželni zbor zopet z ne-
čednimi nameni. Če ne bo mogel delovati,
pa bodo vinogradniki zopet oškodovani
po zaslugi slov. klerikalcev.

**5 novih častnih občanov v Dorn-
bergu.** — Prosluli Lovro Točobran v
Dornbergu čuti, da so se mu začela ma-
jati tla v Dornbergu. To skuša na vse
mogoče načine uničiti svoje nasprotnike,
ki si jili je pridobil s svojim surovim na-
stopanjem. Sedaj se bližajo občinske vo-
litve in oblastni dornberški Neron je raz-
videl, da v I. vol. razredu ne pojde vse po
njegovi volji. Zato je sklical njegov poni-
žni hlapček blagorodni gosp. župan Fr.
Berce, predsednik kraj. šol. sveta, član
cestnega odbora etc. etc. v torek zvečer
starešinstveno sejo z edino točko dnev-
nega reda: Izvolite častnih ob-
čanov. In res se je zgodilo na župnikovo
komando, da so modri možje z važnimi
obrazi prikimali predlogu. In tako imajo
sedaj v Dornbergu 5 recí pet novopečenih
častnih občanov, ki se gotovo začudijo,
ko pridejo k zavesti, da so njihove zasluge
za Dornberg res vredne, da se jih otme
pozabnosti. Na ta način je Lovro dosegel,
da posestniki I. vol. razreda ne bodo imeli
svojeega zastopnika v občinskem svetu,
pač pa »volilni razred častnih občanov«.

To se je zgodilo za županovanja
tistega Berceta, ki je hotel vzdigniti na Sol-
kanskem mostu ploščo s prepovedjo, da
ne sme priti noben gorjan več župnikovat
v Dornberg.

Častni občani so postali: dr. Gre-
gorčič, Berbuč in Fon potem pa
bivša dornberška kaplana: Rejec, sedaj
katehet na goriški gimnaziji ter Kobal,
sedaj stolni vikar v Gorici. Ti torej so si
pridobili za Dornberg tako nevenljivih
zaslug da so morali biti imenovani za
častne občane! — Izvoljeni so le zato, da
bodo volili klerikalne kandidate ob bliž-
njih občinskih volitvah v Dornbergu. V
tak namen se izrablja častno občan-
stvo! Škandal!!

Vodovod za Gorico. — Sklep mestne-
ga sveta gledé vodovoda iz Hublja v Go-
rico se glasi: Izbrana je voda iz Hublja s
količino 85 litrov na sekundo, kar daje
7344 kub. metrov vsakih 24 ur. Vodovod
se zgradi po splošnem načrtu inžen. Ka-
rola Obersta. Izdelovanje podrobnega na-
črta se odda oni strokovni tvrdki, ki bo
nudila najboljše jamstvo glede pogojev in
glede termina, do katerega se obveže pri-
praviti podrobne načrte. Kakor potreben
potrošek za zgradbo vodovoda je prera-
čunjeni znesek 2.500.000 K. Mestni svet
izreka svojo zahvalo inženirju Karolu
Oberstu za imenitno sodelovanje pri vodovodnem vprašanju. Zahvaljuje istočas-
no tudi inžen. Rudolfa Mahniča, politične
oblasti v Gorici, Postojni in Tolminu za
njihovo izdatno sodelovanje na rešitvi te-
ga vprašanja, ki je eminentne važnosti za
goriško občino.

S Tolminskega smo dobili dopis, v
katerem omenja dopisnik predstavo »Mi-
nar in njegova hči« dne 1. t. m. ter se
zgraža nad malo udeležbo, trdé, da ni bilo
k predstavi vse polno takih, katere bi bili
na vsak način pričakovali!

O razdeljevanju krme med potrebne
govedorejce je prinesla poročilo »Samo-
uprava«. »Gorica« je poročilo hitro ponat-
isnila. S poročilom se utegnemo še baviti,
za sedaj samo jedno vprašanje: »Samo-
uprava« pravi, da se je razdelilo brezpla-
čno 4.595,58 kvintalov sena in 118 kvinta-
lov pogač. Zato vprašamo, koliko od tega
so dobili Slovenci?!

Tramvaj v Gorici. — Mestni svet goricki je sklenil, kakor je bilo že prvotno določeno, da preide električni tramvaj v last tramvajskemu društvu. Društvo je na takoj zborovalo. Predsed. je dr. Venier.

Ogenj v Prvačini. — Kakor se nam poroča, je začelo goreti davi ob 7³⁰ v hlevu za hišo pok. Vinkota Gregoriča. Hlev je zgorel, ogenj se je polotil hiše. Blago je razmetano po cesti. Škoda bo velika. Na pomoč so šli ognjegaši iz Gorice.

Gradež ima novega župana. Pri letošnjih občinskih volitvah so zmagali liberalci. Župan je D. Marchesini. Izvolitev je bila jako slovesna. Da je bilo več hrupa po Gradežu, za to je skrbela goriška mestna godba, katero so poslali dol na dan izvolitve Marchesinija.

Aretirali so 47 letnega Štefana Zbojgarja z Banjšic, ki je obdolžen žaljenja veščanstva.

Aretirali so v Gradišču ob Soči nevarnega cigana Matijo Levakoviča ter ga odpeljali v goriške zapore.

Sokolski vestnik.

IV. redni občni zbor »Slovenske Sokolske Zveze« se je vršil v soboto v Ljubljani. Zveza priredi pr. leto izlet v Celje o priliki 20 letnice celjskega Sokola in slovesne otvoritve Sokolskega doma. Tajnik B. Kajželj je podal o delovanju Zveze v pretečenem letu obširno, temeljito poročilo. Za delegate v odbor »Slovenske Sokolske Zveze« so določeni: dr. Oražen, dr. Rybar, dr. Schegula, Viljem Kukec in A. Thaler. — Za žensko telovadno obleko se uvede češki kraj. — V zvezo se je sprejelo 12 novih sokolskih društev, med njimi oni v Ptuj in Trbovljah. — Stališče dr. Oražna, ki je svojo do vratu zadolženo pivovarno prodal, da reši sebe materialnega in socialnega pogina, se je odobrilo. Danes ima zveza 67 sokolskih društev s 14 odseki ter 6500 člani, od teh 1692 telovadcev, 1293 šolskega narščaja in 821 telovadk. V preteklem letu se je ustanovilo 20 novih sokolskih društev, med njimi prvo koroško v Borovljah. Tudi v Clevelandu v Ameriki že deluje »Slov. Sokol« od l. 1897. in si v kratkem zgradi »Slov. sokolski dom«. — Prejemila pravil se sprejme in se določi letni prispevek 50 v za člana. V odbor so voljeni vsi dozdajni odborniki, za starostu zopet dr. Oražen.

Na glavni skupščini hrvatske sokolske zveze v Zagrebu je bilo od 16 žup zastopanih 12; zveza šteje danes 130 sokolskih društev s prilično 12.500 Sokoli. V Ameriki je 5 hrv. sokolskih društev. Župi v Sarajevu je bilo zabranjeno postati član zveze. Hrvatska dež. vlada je izdala naredbu, s katero se srednješolski mladini prepoveduje poset sokolske telovadbe. Sklenilo se je prirediti l. 1911 velik vsesokolski zlet v Zagrebu. Za starostu Zveze je zopet izvoljen dr. Lazar Car.

Sokol v Mirnu bo imel v nedeljo 17. t. m. ob 3. pop. pri g. M. Faganelli izredni občni zbor. Dnevni red: Volitev delegatov za ustanovni občni zbor »Primorske sokolske župe«.

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Katera mlekarica bi lahko pošiljala vsak teden 100 kg namiznega surovega masla v Krakov. Ponudbe prosimo na upravništvo »Soče«.

Brje. Dasi je bila letos hladnejša in deževna jesen, vendar je v Brjeh vinska letina prav dobra in je vino po kakovosti lanskemu skoro enako. Trgatva je trajala do prvih dni t. meseca. Na prodaj imamo mnogo nad 7000 hl dobrega belega vina po 14 gid. (28 kron) hl. Prijazni kupci obrnite se v napredne Brje in zadovoljni boste dobre kapljice. Za posredovanje se vljudno nudi Odsek vinarske zadruge (predsed. Anton Možina) v Brjah.

Poučni tečaj za kmetijsko zadrugništvo priredi splošna zveza avstrijskih kmetijskih zadrug na Dunaju. Ta tečaj ima namen, nuditi mladim zadrugnim uradnikom, kakor tudi onim, ki se hočejo poklicno posvetiti zadrugnemu delovanju, temeljit pouk na vseh poljih kmetijskega zadrugništva. Ti tečaji se bodo vršili po dotedanjih šklepih odsej vsako leto. Prvi bo trajal tri mesece in sicer od 10. januarja do 10. aprila 1910 na Dunaju. Udeležiti se bodo

mogli tega tečaja v prvi vrsti mladi ljudje, ki so bili že v praksi bodisi pri zadrugnih zvezah, bodisi pri kaki posamezni zadrugi. Udeleženci morajo biti najmanj 18 let stari. Za cel tečaj je plačati šolnine v znesku 30 K. Splošna zveza avstrijskih zadrug kot prirediteljica tečaja se bo potrudila, da preskrbi udeležencem na Dunaju cena stanovanja in ceno hrano. Splošna zveza je pridobila izvrstne učne moči v najbližjih zadrugnih strokovnjakih iz vseh vrst zadrugništva, kakor tudi strokovnjake na polju prava, blagovnanstva, železništva itd.

Kdor se hoče udeležiti prvega tečaja, naj se prikladi pod naslovom: Splošna zveza avstrijskih kmetijskih zadrug (Allgemeiner Verband landwirtschaftlicher Genossenschaften in Österreich) Dunaj, I. Schaufelergasse 6. Prošnjam za vzprejem je priložiti spričevalo o predizobrazbi in o morebitnih dosežanjih službah. O vsprejemu odloča Splošna zveza. Učni jezik je nemški.

Ogrska »Deželna osrednja denarna zadruga« v Budimpešti se je ustanovila l. 1889. Država je vložila 1.000.000 K, oprstila je zadrugo davkov, kolektivni, pristojbin in ji dovolila prostost poštne — že iz teh par besed sledi, da se godi tej zadrugi dobro, kakor menda nobeni drugi na svetu. Zadruga je to, kar so naše zadrugne zveze, ustanavlja kraljeve zadrugne, izvršuje revizijo, tvori za svoje članice denarno in blagovno centralo. Kencem l. 1908. je imela 796 zadrug. Ima 36 revizorjev, ki revidirajo vsako zadrugo dve- do štirikrat na leto! Denarni promet tega zavoda je znašal 1908. l. okroglo 240 milijonov kron, vloge zadrug pa so znašale koncem 1909. nad 22 milijonov kron. Centrala pazi, da je obrestna mera za članicam dovoljen kredit vedno kolikor mogoče stabilna (enaka), da bi »bile članice v stanu svojim zadrugnikom dajati ceneji kredit, kakor ga dobe od zasebnikov« kakor pravi poročilo. In kaka je bila obrestna mera te od države toli podpirane zadrugne centrale? Skozi 6 let 5¹/₂% do 5¹/₄%. L. 1906. je postal denar dražji, centrala je dajala kredit za 5⁶/₈%. L. 1907. je bilo še slabše: 6%. V času najhujše krize pa je zahtevala 7¹/₂%. Danes je prišla zopet na 5¹/₄%, torej še vedno mnogo višje ko pri nas. Dobička je bilo 1909. l. samo 375.090 K!

Stroj, ki molze krave sta izumila brata Olharer. Inženir Berger je kupil patent in napravi tovarno.

Politični pregled.

K položaju. — Vršijo se posvetovanja, katera naj bi spravila parlament do delovanja. Ali za to je malo upanja. Zbornica utegne biti sklicana prihodnji teden. Ako bi se pojavila obstrukcija, bi bila to zadnja seja pred Božičem. Zatrjuje se, da Bienenrth ne odstopi; prej da se razpusti poslanska zbornica kot da Bienenrth odstopi!

Kriza na Ogrskem. — Justh proti Kosuthu. — V Mako je govoril zbornični predsednik Justh tako-le: »Pravijo, da se naj rok za izpolnitev naših želj prilagodi razmeram. (Klici fej Košut!) — Brezmerno hlepenje po moči, nestalnost in brezdelnost nam onemogočajo dosega velikih nacionalnih ciljev. (Klici fej Košut!) Mi vstrajamo pri svoji zahtevi, da se mora ustanoviti samostojna banka l. 1911 in samostojno carinsko ozemlje l. 1917.« Konečno je Justh izjavil, da je najpametnejše, ako prevzame vladu neodvisna stranka, ki ima večino v parlamentu in je protestiral proti temu, da bi se vera vmešala v politiko. S tem se je torej radikalna skupina neodvisne stranke postavila v boj proti zmerni večini, katero vodi Košut.

Občni zbor štajerske »Narodne stranke« se bo vršil 8. decembra v Celju. V članku v »Nar. dnevniku«, ki naznanja občni zbor, čitamo: »Imeli bomo na tem občnem zboru le pregledati delo, trpljenje in boje v minulem poslovnem letu. Bode tukaj bogatega in zanimivega gradiva dovolj. Klerikalizem je napel vse sile, in izrabil tisočletne verske tradicije v narodu in je pri zadnjih deželnozborskih volitvah zmagal. Klerikalni pritisk v domovini se je ojačil; četudi ne more doseči one sile, ko na Kranjskem, saj ni zato predpogojev, čutimo ga pa vendar že marsikje. Naravni občutek nas torej vodi do tesnejšega

zdrženja, konsolidacije naših sil. Občni zbor se ne bode le imel baviti z zadrugnim vsem, naprednih strank v jako celoto, moral bode tudi v prvi vrsti posvetiti svojo pozornost zdruganju in ojačanju doma. Treba bode več delavnosti, požrtvovalnosti in vstrajnosti. Treba bode s pregledom započete in storjenega dela ter z načrtom prihodnjega navdušiti naše vrste, duševno se znova osvežiti in pokrepčati.«

Besede, ki se daje v marsičem nanašati tudi na naše goriške razmere!

Nadomestna državnozborska volitev v III. okraju v Trstu bo v nedeljo 14. t. m. Slovenski kandidat je dr. Edvard Slavik, odvetnik v Trstu.

Predlogo za ločitev cerkve od države je sklenil predložiti min. svet na Danskem drž. zboru.

Razne vesti.

Okoli 3800 šoloobveznih otrok je v Trstu, ki ne hodijo v nobeno šolo. To je povedal v sinočni seji tržaškega mestnega sveta svetnik Spazzal.

Samomor. 8. t. m. se je v Celovcu v srce ustrelil ženijski stotnik Karplus in je bil na mestu mrtve. Vzrok ni znan. Njegova mlada gospa, je v obupu hotela skočiti skozi okno a jo je služkinja zadržala.

Siromak Rotschild. Najbogatejši mož v Avstriji je danes baron Albert Rotschild katerega premoženje znaša 11 milijard 126 milijonov 594 tisoč 673 kron. Če računamo od te vsote samo po 4 odstotne obresti, znaša to na leto okroglo 440 milijonov kron, t. j. na dan nad 1 milijon 200.000 kron, na uro nad 50 tisoč, na minuto 833 in na sekundo 13 kron. Najstarejši sin tega bogataša, Jurij, je v blaznici, najstarejša hčerka je neozdravljivo gluha, a najmlajši sin 21-letni Oskar se je ustrelil zaradi »nesrečne« ljubezni do guvernantke. — Tako siromak Rotschild vkljub kupom denarja nima sreče.

Naskok na porotno sodišče. — V Parizu so naskočili takozvani »Apahi« porotno sodišče, katero je obsojalo dva morilca, katera so hoteli Apahi rešiti. Porotnik in obremenilne priče so morali rešdarji spremljati domov.

Oddaljenost meseca od zemlje. Po najnovejših raziskovanjih je oddaljen mesec od zemlje 384.000 km.

Cez Kvarner. — Tekom meseca januarja pride zrakoplovec Bleriot v Opaticjo in misli dvakrat preleteti kvarnerski zaliv. V zrak se spusti v Preluki, poleti do Lovrana in se vrne zopet v Preluko. Tu bodo sedeži in tribune. K tem vzletom bodo vozili posebni vlaki iz Gradca, Trsta, Budimpešte, Dunaja in Zagreba. Za oba vzleta dobi Bleriot 80.000 K.

Žrtev sleparja. — 22 letni Gabrijel Irsik je podedoval po svojem očetu, bogatem posestniku, 300.000 K. Ludvik Funke, mlad mož, mu je vso to svoto počasi izcukal pod pretvezo, da se mora tudi Irsik udeležiti ustanovitve kabinetne banke, v kateri bodo sami ministri in cesarji. Sorodniki Irsikovi so prišli na sled tej slepariji. Funke je pa v norišnici, ker najbrže simulira norost, samo da bi se rešil ječe. To se je dogodilo v Budimpešti.

Paul Gyulai, znameniti ogrski pesnik in kritik, je umrl v Budimpešti v starosti 84. let.

Neverjetno, a resnično! Protiklerikalni prelät. — Vsi rimski listi priobčujejo vest, da je umrl v Rimu bogat prelät, ki je bil zelo znan med občinstvom. V testamentu je skoraj vse zapustil svojim sorodnikom. V posebnem kodlicu pa 5000 frankov družbi Giordano Bruno, ki je izrazito protiklerikalna in deluje tudi proti klerikalizmu. Vsi so mislili, da se je spomnil prelät v kodlicu papeža-reveža.

V Zarzueli na Španskem je zgorelo gledališče. Do sedaj še ni zaznamovati človeških žrtev.

Vojvodo Brodie, ki je stotnik pri 15. huzarskem polku na Francoskem, so zaprli, ker je pretepel vojak.

Imeniten skok. — V New-Jork se je pripeljal potnik z vlakom in hotel koj nadaljevati svojo pot s parnikom. Prišel je pa prepozno. Parnik je že odplul, toda potnik se ni mnogo zmenil, skočil je z obrežja na parnik kake tri metre, zadel z glavo ob krovi, in ko je prišel k sebi, je

pogledal proti obrežju (v tem času je bil parnik že precej daleč od kopnega) in vskliknil: »Vraga, nisem mislil, da sem tako daleč skočil!«

Akad. teh. društvo »Tabor« v Gradcu si je za zimski tečaj izvolil sledeči odbor: predsednik cand. med. Rado Schöber, podpredsednik stud. med. Mirko V. Brezovnik, tajnik cand. tehn. Fran. Fischer, blagajnik tehn. Matko Mihlič, knjižničar stud. chem. Vladimir Frankovič, gospodar stud. tehn. Janko Hreščak, namestnika: iur. M. Rus in tehnik Škerk, pregledniki: phil. Fran. Šlibar, Ljudevit Mlakar.

Klub slovenskih tehnikov v Pragi naznanja predavanje tov. J. Mačkovška: »Gospodarski položaj slovenskih pokrajin«, ki se vrši v četrtek, 11. t. m. ob 8. zvečer v Narodnem domu na Kralj. Vinogradih.

Višjesodni svetnik — defravdant. — V Kronachu na Nemškem so zaprli pred enim mesecem vpokojenega višjesodnega svetnika Greinerja, ker je zapravil mnogo pupilarnega denarja.

Učitelj — defravdant. — V Plznu na Češkem je vkradel kot blagajnik posojilnice učitelj Štulik 50.000 K in pobegnil.

Rudarji v Avstraliji stavkajo. — V nobenem premoženiku v New-Castle in Maitlandu se ne dela. Do sedaj stavka 12.000 rudarjev. 20 ladij ne more radi tega odpotovati in razni parniki so vstavili vsak promet.

Hondurski (Sred. Amerika) parnik »Katumbla« je zajel na visokem morju tihotapsko ladjo, ki je vozila rum. Mornarji so si po zmagi privoščili rumo čez mero, se opijali in bili ubiti od tihotapev, 18 jih je našlo smrt. »Katumblo« so tihotapci potopili.

Zastrupljenje z alkoholom. — 5, 6 in 8 let stari otroci branjevke Dittner v Koenburgu so pili v njeni odsotnosti orehovca. Vsi so zboleli in 5 letna Ana je komaj čez dva dni prišla k zavesti.

Velikanski honorar za Peary-ja. — Neki založnik v New-Jorku je obljubil Peary-ju, raziskovalcu severnega tečaja, 6 K za vsako besedo, ako mu ta izroči popis odkritja severnega tečaja v založbo. Peary je to ponudbo sprejel. To je največji honorar in prekaša honorar za Roosevelta za 2 K. Prejšnji predsednik Zjed. drž. v Ameriki dobi namreč 4 K za besedo. Roosevelt je na lovu v cent. Afriki.

Irredentovsko slavje v Milanu. — V gledališču v Milanu so razvili zastavo irredentovskega društva »Patria«. Pri tem se je govorilo tudi proti dinastiji. Nastopil je republikanec Barzilai.

Vohunstvo na Francoskem. — Natarkarja Louis Parisota so aretirali ravno v trenutku, ko je v Parizu stopil na vlak, ki se je peljal v Nancy. Pri njem so dobili 11 dokumentov glede deželne obrambe, katera mu je dal neki artilerijski vojak.

Neki vojaški novinec, Čeh pri topničarskem polku št. 9. v Jožefovem ni hotel priseči na dan prisege l. t. m. Odvedli so ga v zapor. V njegovi obleki so našli več pisem, v katerem se ga je rotilo, da ne sme priseči.

Serum proti raku. — V Koloniji je izumil učenjak dr. Otto Schmidt serum proti raku. Poskusi na miših in podganah so se izvršno obnesli.

Književnost.

Venček triglasnih narodnih pesmi za solo in dom. II. Sestavil in na svetlo dal Anton Kosi v Središču na Štajerskem. Cena 50 v. Pri večjem naročilu znaten popust. — Venček obsega lahke pesmice, spretno pa lepo priprosto harmonizirane; zato se morajo te pesmice vsakemu priljubiti. Venček priporočamo.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 v. in. Ako je oglas obsestnejši, se računa za vsako besedo 3 v. in. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorji, katerih na doželi (in celo v mestu) niti ne pozna, kaj nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Odda se meblavana soba s prostim vzhodom in razgledom na trg. Poprati se na Kornu št. 11.

Radi preselitve se prodaja Anton Potatzky v Gorici.

skoraj nova vila

z lepim razgledom in romantični legi na Bledu.

Ista obsega 10 sob, 2 kuhinji, 2 kleti in krasen vrt.

Natančneje se izve pri lastniku gosp. MIHAELU JAMAR-JU, gostilničarju na Boh. Beli — Gorenjsko.

udlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerjega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Na sredi Baštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupevališče ulnarboškoga in drobne blaga ter tkanila, preje in ulij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in pepotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetiljke. — Rožni venci. — Mašne knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjavo, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 35-8

Toplo priporočamo edino slovensko kavarno Central v Gorici, kjer je največja izbira časnikov in pristnih pijač.

Naznanilo!

Tordka HEDŽET & KORITNIK uljudno naznanja svojim cenj odjemalcem, da je prodala podružnico (filijalko) v nadškofijski ulici šte. 5, gospodoma

Ivančič & Kurinčič.

Naznanilo!

Podpisana uljudno naznanjala slavnemu občinstvu, da sta kupila podružnico HEDŽET & KORITNIK v nadškofijski ulici šte. 5. ter bode isto vodila pod spodaj omenjenim imenom.

V nadi, da naju bode slavno občinstvo tozadevno podpiralo, se za mnogobrojni obisk toplo priporoča.

Z odličnim spoštovanjem

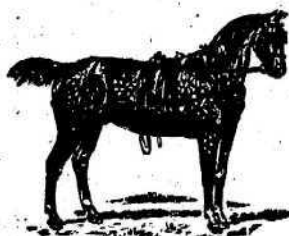
Ivančič & Kurinčič.

Proda ali se odda v najem
v Mirnu pri Gorici
hiša z gospodarskim
poslopjem vred

na ugodnem kraju ob reki Vipavi, pripravna za kakoršenkoli obrt. — Pogoji ugodni. Pojasnila daje naše upravnistvo.

Ivan Kravos

na Kornu št. 11. GORICA na Kornu št. 11
sedlarska delavnica

in zaloga različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogi različne konjske potrebščine, potovalne potrebščine kakor: kovege, torbice, denarnice, listnice itd. — Izvršuje in sprejma v popravilo različne koleselne in očijek.

Popravila se izvršujejo točno. Cene zmerne.

Popravila se izvršujejo točno. Cene zmerne.

Čevljarska delavnica

Jos. Gociancig

Gorica, Tekališče Josipa Verdi št. 25
(nasproti ljudskemu vrtu)

ima veliko zalogo moških, ženskih in otroških čevljev iz chevreaux, oscarin, lakastih in ameriških. Za sedanjo sezono ima na razpolago lepe suknene čevlje po takih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna popravila.

~~~~~

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem prevzel od gosp. Antona Obidliča njegovo staroznano

čevljarsko delavnico

v Semeniški ulici št. 2.

Priporočam se s. občinstvu za mnogobrojna naročila in zagotavljam točno in dobro postrežbo ter zmerne cene.

Josip Černovic

čevljarski mojster

Gorica, Semeniška ulica št. 2.

~~~~~

Hiša v Grahovem

na lepem prostoru,

dvonadstropna, z 8 sobami, pripravna za vsako obrt

se odda v najem takoj ali pa proda prav po ceni.

Natančen naslov pove upravništvo

„Soče“.

Denar prihrani kdor kupi izdelovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u
v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14
(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo izbero pohištva vseh slogov za vsak stan, priprostega in najfinerjega izdelka.

Daje tudi na obroke.

Lastna delavnica za tapcirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa
podobe na šipe in platno, ogledala
zima in platno.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo »Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici« je z ozirom na premenjena in dne 21. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsake 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradne 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih brestuje po 4 1/2%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soča« in »Primorac«.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v »Trgovskem domu«.

Načelstvo in nadzorstvo.

Iz Ljubljane v New-Jork

se vozi najcenejše s posebno opremljenimi ekspresnimi parobrodi, takozvanimi cesarskimi brzoparniki:

Kronprinzessin Cecilie, Kaiser Wilhelm II. — Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse

dalje z najnovejšimi modernimi parobrodi: Prinz Friedrich Wilhelm, König Albert, Prinzess Alice, Friedrich der Grosse, Bremen i. t. d. kateri so največji, najhitrejši in najvarnejši te družbe.

Vožnja po morju traja samo 6 do 7 dni.

Zdatne ugodnosti dovoljujejo se večjim družbam. — Podrobna pojasnila in potrební pouk dá vsakomur

Edvard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35. v Ljubljani nasproti stari Tiskarjevi gostilni.

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje

Hotel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tujece od K 1-20 višje. Velik vrt z verando. Stekleni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Kegljšče. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzenjske in puntigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.